

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ.1.07/1.2.29/02.0003

Centrum integrované podpory – Moravskotřebovsko a Jevíčko

Pro potřeby projektu (k využití zájemcům i mnetorůmo mentorkou podporu). Byl využit materiál z knihy: Hučíková,A, Hučík,J,: Deti trochu iné v školskej edukácii, PRAHU 2011.

3. 1. 2014

Zpracovala PaedDr. Pavlína

Baslerová

Žák s poruchou chování

- ADD: vývojová porucha pozornosti s normální aktivitou,bez hyperaktivity
- ADHD :
- Vývojová porucha – věku nepřiměřený stupeň rozptýlení pozornosti s hyperaktivitou
- Porucha pozornosti spojená s hyperaktivitou a impulzivitou
- Porucha pozornosti a koncentrace spojená s agresivitou (bez agresivity)

ADHD, ADD

- Neurologické postižení, které může mít závažné dopady do školní úspěšnosti a tím do osobnosti žáka
- Diagnostikuje lékař
- Symptomy identifikuje pedagog

Symptomy ADHD

- Hyperaktivita
- Emocionální labilita
- Impulzivita

Společné symptomy ADHD,ADD, SPU

- Narušená rozlišovací schopnost (levá, pravá, nahoře, dole, vzdálenost...)
- Narušená schopnost odlišit figuru od pozadí a část od celku
- Poruchy koncentrace a pozornosti
- Poruchy paměti spojené se sníženým abstraktním myšlením, snížená krátkodobá i dlouhodobá paměť
- Poruchy řeči a vyjadřování (opožděný vývoj)
- Lehké poruchy zraku, sluchu, narušení vizuomotorické koordinace
- Poruchy chování
- Nepravidelnost emocionálního a fyzického vývoje

Impulzivita - žák projevuje minimálně 3 příznaky po dobu šesti měsíců

- Často vychrlí odpověď dřív, než je dokončená otázka
- Často přerušuje ostatní nebo jim skáče do řeči, ruší je při hře
- Často nevydrží stát v řadě nebo nedokáže počkat, až na ně přijde řada při hře
- Nadměrně vypráví bez ohledu na společenské zvyky a omezení

Projekt je spolufinancován ze státního rozpočtu ČR a Evropského sociálního fondu.

Základní škola Jevíčko, U Zámečku 784, 569 43 Jevíčko

Manažer projektu : pavlinabaslerova@seznam.cz, 734 144 822

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ.1.07/1.2.29/02.0003

Centrum integrované podpory – Moravskotřebovsko a Jevíčko

Hyperaktivita – žák projevuje minimálně 3 příznaky po dobu šesti měsíců

- Často a bezdůvodně pohybuje nohama, rukama, vrtí se na stoličce
- Vy vyučování, kdy by měl sedět, vstává ze židle
- Často běhá nebo se prochází v situacích, kdy je to nevhodné
- Často je velmi hlučný při hrách nebo má problém chovat se tiše při oddychových činnostech
- Trvale vykazuje nadměrnou motorickou aktivitu, není schopen se zásadně podřízovat společenským podmínkám a požadavkům

Nepozornost - žák projevuje minimálně 3 příznaky po dobu šesti měsíců

- Dělá chyby z nepozornosti, nedaří se mu soustředit na podrobnosti
- Nechá se často vyrušit vnějšími podněty
- Neudrží často pozornost
- Vypadá často, že neposlouchá
- Často nedokáže postupovat podle pokynů nebo dokončit školní práci
- Často si nedokáže uspořádat úkoly
- Často se vyhýbá úlohám, které vyžadují soustředění
- Často ztrácí věci
- Často zapomíná

Desatero všeobecných rad pro pedagoga a rodiče

- Spolupracovat
- Předvídat problémy
- Opakovat pokyny
- Často povzbuzovat (chválit)
- Zaměřit se na odměňování
- Používat okamžité, časté a odpovídající postupy
- Představit pravidla
- Rozdělit úlohy na menší celky
- Poskytnout únikovou cestu (místo pro oddech)
- Udržet

Jak potlačit nevhodné chování

- Ihned po nežádoucím žákovi odebereme nějaký požitek nebo uplatníme nepříjemný následek
- Jasně a klidně vysvětlíme nevhodnost chování
- Jasně a klidně vysvětlíme trest
- Vysvětlíme, že trest se týká samotného chování a ne osobnosti žáka a vyjádříme mu svou další podporu

Strategie práce se žákem s problémy se soustředěním

- Na nástěnce zveřejníme pravidla chování ve třídě
- Sezení žáků předem promyslete (žák s těžkostmi vedle „příkladného, problémoví žáci dál od sebe)

Projekt je spolufinancován ze státního rozpočtu ČR a Evropského sociálního fondu.

Základní škola Jevíčko, U Zámečku 784, 569 43 Jevíčko

Manažer projektu : pavlinabaslerova@seznam.cz, 734 144 822

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ.1.07/1.2.29/02.0003

Centrum integrované podpory – Moravskotřebovsko a Jevíčko

- Délku úkolů určujeme podle doby možné koncentrace
- Na začátku hodiny – plán; na konci – hodnocení
- Na hodinu připravíme celou řadu činností
- Pravidelně děláme přehledy probraného učiva; dobrou práci žáka s problémy využijeme k ilustraci jeho bodů

Strategie práce se žákem, který není schopen organizovat svou práci

- Určíme pravidelné činnosti a rozvrh na každý den, hodinu, činnost
- Rozvrh vystavíme a opakovaně jej vysvětlujeme
- Určíme jasné požadavky na odevzdávanou práci
- Zkontrolujte si pochopen vašich požadavků
- Podporujte žáka v vedení záznamníku

Strategie práce se žákem s problémy v komunikaci

- Podporujte zmírnění úzkosti
- Zaměřte se na zážitkové učení
- Nabídněte různé pomůcky, kterými se může vyjádřit
- Zaveďte jasné neverbální pokyny, kontrolujte jejich pochopení a podporujte jejich používání
- Dávejte jednoznačné pokyny, nekladte řečnické otázky
- Vyhýbejte se dvojsmyslům
- Pomocí hry uče konkrétní komunikační schopnosti (hovořící, naslouchající, osobní prostor, začít, vést a ukončit dialog)

Strategie práce se žákem s problémy v sociálních vztazích

- Sledujte interakci žáka s ostatními
- Navrhnete program nácviku sociálních dovedností (zkoušejte napřed o samotě)
- Navozujte situace, ve kterých se bude moci správně chovat k ostatním
- Dejte mu za něco zodpovědnost
- Vytvářejte situace, kdy žáci pracují ve dvojici (vzor)
- Výjimečně můžete dovolit žákovi určit si dobu, kterou stráví ve skupině

Strategie pro práci učitele se žákem s ADHD

- Komunikujte jasně a přesně – formulujte jednoznačně svá očekávání
- Nezahlíte žáka nadměrnými požadavky
- Vyžadujte zpětnou vazbu na pochopení instrukcí
- Zvažte každou poznámku do sešitu či ŽK
- Vytvořte přehledné a strukturované učební prostředí
- Posadte žáka do předních lavic
- Těžší předměty a úkoly přesuňte na ráno
- Nahraďte část písemných prací jinou formou, odlište chyby z nepozornosti
- Nechte čas na krátký odpočinek nebo měňte často činnost
- Dejte čas na přípravu odpovědi
- Informujte spolužáky i jejich rodiče

Projekt je spolufinancován ze státního rozpočtu ČR a Evropského sociálního fondu.

Základní škola Jevíčko, U Zámečku 784, 569 43 Jevíčko

Manažer projektu : pavlinabaslerova@seznam.cz, 734 144 822

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ.1.07/1.2.29/02.0003

Centrum integrované podpory – Moravskotřebovsko a Jevíčko

- Usilujte o jednotný přístup všech učitelů i rodiny
- Neberte si problémy se žákem osobně!

Rady učitele rodičům dítěte s ADHD

- Poskytujte zpětnou vazbu na jeho chování
- Neříkejte „jsi neposlušný“, ale „vadí mi, že si neposlechl“
- Vyhýbejte se zevšeobecňování : nic z tebe nebude, jsi zlý, všechno zkazíš...
- Předvídejte problémové situace
- Snažte se soustavnost a důslednost
- Hodnoťte co možná nejčastěji pozitivně (pochvala má být 3x častější než trest)
- Nerozčilujte se, konejte pokojně a hned
- Nepovažujte problémy dítěte za svůj osobní problém nebo selhání výchovy (dítě nekoná se zlým úmyslem, ale z pocitu vnitřního nepokoje a nesoustředěnosti)
- Smiřte se s tím, co se stalo, plánujte pozitivní změny
- Každý den s dítětem proberte, co se mu podařilo a co ne
- Myslete na budoucnost dítěte, nesnižujte požadavky a nerezignujte na jeho výchovu

ADD, ADHD

- je neurologická porucha s vážnými psychologickými a společenskými následky
- Děti, rodiče i pedagogové musí vědět:
 - Není to jejich chyba
 - Oni to nezpůsobili
 - Stále je naděje
 - Děti potřebují léčbu!!!
 - Rodiče, sourozenci, členové rodiny, pedagogové potřebují informace!!!

Žák s poruchou chování

- Podmínky vzdělávání :
 - použití speciálně vzdělávacích metod
 - zajištění nižšího počtu žáků ve třídě
 - prostorná třída s vhodným uspořádáním pracovních a relaxačních ploch umožňující skupinovou práci
- **odborné** obeznámení **všech** pedagogů s problematikou vzdělávání žáka s poruchou chování
- pokud možno zajistit péči školního psychologa či speciálního pedagoga
- nutná spolupráce školy a rodiny – zajištění stejného působení, pravidelná komunikace, nutno zajistit, aby se obě strany nesetkávaly pouze při řešení problémů

Projekt je spolufinancován ze státního rozpočtu ČR a Evropského sociálního fondu.

Základní škola Jevíčko, U Zámečku 784, 569 43 Jevíčko

Manažer projektu : pavlinabaslerova@seznam.cz, 734 144 822